

ÚVOD do evropského práva pro policisty

OBSAH

1. Základy evropského práva	II
1.1 Úvod.....	II
1.2 Pojem integrace	II
1.3 Vývoj integrace v Evropě	II
1.4 Vznik Evropské unie.....	II
1.5 Strukturální základ Evropské unie – tři pilíře a čtyři základní svobody	II
1.6 Rozšíření Evropské unie	II
2. Orgány a právní systém v Evropské unii.....	III
2.1 Orgány Evropské unie obecně.....	III
2.2 Jednotlivé orgány Evropské unie.....	III
2.3 Právo Evropského společenství.....	III
2.4 Právo Evropské unie.....	IV
3. Schengenské dohody	IV
3.1 Vznik Schengenských dohod	IV
3.2 Schengenská prováděcí úmluva	IV
3.3 Schengenský aquis.....	IV
3.4 Základní pojmy Schengenské prováděcí úmluvy.....	IV
3.5 Schengenské úmluvy v českých právních normách.....	V
4. Kompenzační opatření.....	V
4.1 Pojem kompenzační opatření.....	V
4.2 Jednotlivá kompenzační opatření.....	V
4.2.1 Společný systém kontroly vnějších hranic.....	V
4.2.2 Výměna informací pro efektivní ochranu vnějších hranic	V
4.2.3 Sjednocení prostoru a podmínek pro udělení víza.....	V
4.2.4 Vymezení podmínek pro cestování a pobyt cizinců z třetích zemí	V
4.2.5 Opatření vůči dopravcům a organizátorům nelegální migrace	V
4.2.6 Zavedení jednotných standardů projednávání žádosti o azyl.....	VI
4.2.7 Závazek vzájemné policejní spolupráce při prevenci a objasňování trestných činů.....	VI
4.2.8 Přeshraniční sledování.....	VI

4.2.9 Přeshraniční pronásledování.....	VI
4.2.10 Spolupráce v oblasti komunikací (rádiový provoz)...	VI
4.2.11 Zavedení povinnosti pro cizince ubytované v ubytovacím zařízení.....	VI
4.2.12 Spontánně nevyžádaná výměna informací.....	VI
4.2.13 Výměna styčných důstojníků.....	VI
4.2.14 Právní pomoc	VII
4.2.15 Boj proti kriminalitě s omamnými prostředky.....	VII
4.2.16 Sblížení zbrojních předpisů.....	VII
4.2.17 Vytvoření SIS.....	VII
4.2.18 Ochrana osobních údajů.....	VII
4.3 Justiční spolupráce.....	VII
5. Spolupráce v oblasti justice a vnitřních věcí (III. pilíř).....	VIII
5.1 Právní základ spolupráce.....	VIII
5.2 Policejní spolupráce.....	VIII
5.3 Justiční spolupráce.....	VIII
5.4 Právní základy III. pilíře.....	VIII
5.5 Spolupráce s jinými orgány.....	VIII
5.6 Evropský zatýkácí rozkaz.....	VIII
6. Europol.....	VIII
6.1 Vznik Europolu.....	VIII
6.2 Právní základ Europolu.....	IX
6.3 Organizace Europolu.....	IX
6.4 Cíle Europolu.....	IX
6.5 Úkoly Europolu.....	IX
6.6 Počítačový a informační systém Europolu.....	IX
6.7 Styční důstojníci Europolu.....	IX
6.8 Národní jednotky Europolu.....	IX
6.9 Spolupráce Europolu s ČR.....	IX
7. Schengenský informační systém.....	IX
7.1 Zřízení Schengenského informačního systému (SIS).....	IX
7.2 Národní sekce SIS.....	IX
7.3 Centrální jednotka SIS.....	X
7.4 Obsah údajů v SIS.....	X
7.5 Důvody záznamu do SIS.....	X
7.6 Osobní údaje v SIS a jejich ochrana	X
Použitá literatura.....	XI

1. Základy evropského práva

1.1 Úvod

Evropské právo je označení pro dva relativně autonomní právní systémy, kterými jsou právo Evropského společenství a právo Evropské unie. Jejich vznik a vývoj je spjat s procesem, který je nazýván integrací států v Evropě.

1.2 Pojem integrace

Integrací mezi jednotlivými státy obecně se označuje proces vzájemného sblížení směřující k postupné unifikaci při zachování suverenity jednotlivých států.

Evropskou integrací rozumíme souhrn integračních aktivit započatý po druhé světové válce a trvající až do současné doby.

1.3 Vývoj integrace v Evropě

Vývojové fáze integračního procesu:

Po druhé světové válce byly integrační snahy ztíženy rozdělením Evropy na východní a západní blok s rozdílnými ekonomickými systémy. Nicméně již počátkem padesátých let minulého století přichází Francie s tzv. Schumanovým plánem, který našel odezvu ve vzniku Evropského sdružení uhlí a oceli (ESUO), smlouva vstoupila v platnost v roce 1952 na dobu padesát let, tedy do roku 2002, kdy toto společenství zaniklo. Další fází byl vznik Evropského hospodářského společenství (EHS) v roce 1958. Evropské společenství pro atomovou energii (EURATOM) vzniklo na základě smlouvy s platností od roku 1958. V roce 1965 došlo slučovací smlouvou k vytvoření společných orgánů EHS a EURATOMu. V roce 1960 vstoupila v platnost smlouva o dnes již zaniklém Evropském sdružení volného obchodu (ESVO), které nemělo žádnou pevnou strukturu. Zatímco EHS navazovalo na zkušenosti ESUO a šlo cestou postupné integrace ekonomik členských států, ESVO představuje volnější formy spolupráce bez prvků skutečného propojení a integrace.

V oblasti politické integrační aktivity je třeba zmínit snahu o konstituování Evropského obranného společenství (EOS) z roku 1952, která nebyla korunována úspěchem. Dále se jedná o vznik Západoevropské unie (ZEU) v roce 1955. Tato smlouva o vzájemné vojenské pomoci však živila ve stínu NATO.

1.4 Vznik Evropské unie

Stručný historický vývoj Evropské unie: Hlavní pozornost byla počátkem devadesátých let věnována otázkám hospodářské a měnové unie a politické unie. Zásadním krokem v tomto směru bylo uzavření Maastrichtské smlouvy o Evropské unii v roce 1992 s platností od 1. 11. 1993. Uzavření této smlouvy předcházela tzv. Jednotný evropský akt, který jako smlouva vstoupil v platnost v roce 1987, který si za prvořadý cíl stanovil vytvoření vnitřního trhu. Maastrichtská smlouva byla v roce 1997 revidována tzv. Amsterodamskou smlouvou, která vstoupila v platnost v roce 1999. Amsterodamská smlouva z roku 1999 zakotvila intenci tzv. Schengenských úmluv o vytvoření zóny volného pohybu se zrušením kontrol na tzv. vnitřních hranicích. Další zásadní změnu představuje Niceská smlouva z roku 2001, která vstoupila v platnost v roce 2003. Některé změny zakotvené v této smlouvě platí až od roku 2004 (o složení Evropského parlamentu) a od roku 2005 (o vážení hlasů a o složení Evropské komise). Tato smlouva představuje další zásadní změny v tzv. primárním právu.

1.5 Strukturální základ Evropské unie – tři pilíře a čtyři základní svobody

Struktura Evropské unie – tři pilíře, jejich obsah:

Prvním pilířem jsou tři reformovaná Evropská společenství představující budování společného vnitřního trhu doplněného o hospodářskou a měnovou unii, což povede k zavedení jednotné měny euro. To bylo zavedeno k 1. lednu 2002 ve 12 zemích.

Druhým pilířem je společná zahraniční a bezpečnostní politika, jejíž hlavní oporou se měla stát Západoevropská unie, která se v posledních letech aktivizovala jako tzv. evropský pilíř NATO. Tento pilíř je založen na mezivládní spolupráci.

Třetím pilířem tvoří spolupráce v oblastech justice a vnitřních věcí čili otázky vnitřní bezpečnosti členských států. Její základ je založen na mezivládní spolupráci. Počítá se s prohloubením spolupráce v boji proti přeshraniční kriminalitě, terorismu, proti obchodu s drogami a na dalších úsecích to bude soudní a policejní spolupráce.

Tendence evropské integrace jsou zaměřeny k dosažení čtyř základních svobod:

1. Volný pohyb zboží: zahrnuje pohyb průmyslových a zemědělských výrobků mezi členskými státy bez jakýchkoli překážek. Je jedním z předpokladů celní unie.

2. Volný pohyb služeb: znamená volný pohyb služeb po celém teritoriu Evropské unie, což má význam zejména pro poskytování služeb svobodných povolání i řemeslníků, finančních služeb, dopravních služeb, nových technologií, telekomunikací a při zadávání veřejných zakázek.

3. Volný pohyb kapitálu: představuje možnost alokovat kapitál tam, kde pro to jsou nejvýhodnější podmínky. Znamená zvláště odstranění devizových omezení, opatření k zabránění více-
nému zdanění, opatření proti praní peněz a zavedení společné měny.

4. Volný pohyb osob: představuje právo občanů Evropské unie usazovat se, pracovat a žít v kterémkoli členském státě Evropské unie. Stanoví zásady migrační politiky pro občany tzv. třetích států. Svým obsahem zasahuje do problematiky Schengenských úmluv.

1.6 Rozšíření Evropské unie

Asociační proces, vstup České republiky do Evropské unie:

Vývoj v Evropě byl zásadně ovlivněn převratnými událostmi na přelomu osmdesátých a devadesátých let minulého století. Od roku 1990 vstupují postupně do Rady Evropy bývalé socialistické země a projevují zájem o vstup do Evropských společenství. Jsou uzavírány dohody o přidružení, nazývané Evropské asociační dohody.

Pro bývalé socialistické evropské státy to znamenalo důležitý úkol postupného přibližování k vyspělým demokratickým zemím s cílem zajistit právní a institucionální podmínky pro vstup do Evropské unie. Zásadním úkolem v tomto procesu bylo dosažení kompatibility národního práva těchto států s evropským právem, tzn. s právem Evropského společenství a s právem Evropské unie, a dalších kritérií, která byla stanovena jako předpoklady k přístupu k Evropské unii na zasedání Evropské rady v Kodani v roce 1993. Politickým memorandem České republiky k žádosti o přijetí do Evropské unie z roku 1997 česká vláda tyto podmínky akceptovala.

Asociační proces pro deset kandidátských zemí byl úspěšně uzavřen podpisem o přistoupení deseti asociovaných zemí k Evropské unii roku 2003 v Aténách. Česká republika vstoupila do Evropské unie pro předchozím vnitrostátním referendu dnem 1. května 2004.

2. Orgány a právní systém v Evropské unii

2.1 Orgány Evropské unie obecně

Základní orgány a instituce Evropské unie: Mezi základní orgány Evropské unie jsou řazeny:

- a) Evropská rada;
- b) Rada Evropské unie;
- c) Evropská komise;
- d) Evropský parlament;
- e) Evropský soudní dvůr;
- f) Evropský účetní dvůr;
- g) Evropská centrální banka.

Kromě toho existují kontrolní orgány (ombudsman, ad hoc vytvářený vyšetřovací výbor Evropského parlamentu), gesční orgány (např. Evropská investiční banka), samostatné poradní orgány (např. Hospodářský a sociální výbor, Koordinační výbor) a řada dalších orgánů.

Mezivládní konference jsou dalším důležitým orgánem Evropské unie, které rozhodují o některých zásadních změnách primárního práva v Evropské unii, a to o sjednávání smluv, na nichž je založena Evropská unie, o jejich změnách a revizích.

2.2 Jednotlivé orgány Evropské unie

Evropská rada: Je orgánem odpovědným za politická rozhodnutí a určování nových směrů evropské integrace. Sdružuje hlavy států nebo předsedy vlád členských států. Fakticky je nadřazená i Radě Evropské unie. Schází se nejméně dvakrát ročně pod označením „evropský summit“. Předsednictví v Evropské radě se odvozuje od předsednictví v Radě Evropské unie. Má sídlo ve Štrasburku.

Rada Evropské unie (též Rada ministrů nebo Rada): Je orgánem především zákonodárným. Skládá se z jednoho zástupce z každého členského státu na ministerské úrovni, a to podle projednávané problematiky (např. při projednávání ekonomických otázek se skládá z ministrů odpovědných za finance a obchod, při projednávání otázek zemědělství se skládá z ministrů zemědělství). Obecné záležitosti se projednávají ve složení ministrů zahraničních věcí. Rada EU vydává odvozené právní akty, které jsou sekundárními prameny práva společenství.

Evropská komise: Je výkonným orgánem Evropské unie. Její činnost je soustředěna na podporu a rozvoj evropské integrace a na přípravu příslušné legislativy. Má tyto tři hlavní funkce:

1. zabezpečuje provádění primárních smluv a odvozených právních aktů (nařízení, směrnice, rozhodnutí);
2. jako iniciátor se podílí na tvorbě evropského práva, na základě zmocnění vydává právní akty;
3. je ochráncem evropského právního systému, dohlíží na dodržování evropského práva.

Má sídlo v Bruselu.

Evropský parlament: Je volen přímo občany členských států. Počet mandátů členských států přibližně odráží počet obyvatel příslušného státu. V současné době má 732 členů (Česká republika 24). Podílí se na ustanovování Evropské komise a na schvalování rozpočtu Evropské unie. Jeho legislativní pravomoci jsou omezené. Spolu s Radou EU je v legislativním procesu orgánem spolurozhodujícím.

Evropský soudní dvůr a k němu přičleněný Soud první instance: Jsou vázány pouze evropským právem. Odpovídají za jednotnou interpretaci a aplikaci primárního i sekundárního evropského práva. Kontrolují legitimitu rozhodování Rady EU a Evropské komise. Evropský soudní dvůr a Soud první

instance mají současně pravomoc řešit spory mezi členskými státy ohledně interpretace nebo aplikace právních aktů třetího pilíře. Soud první instance na rozdíl od Evropského soudního dvora rozhoduje především o individuální agendě. Jurisdikce Evropského soudního dvora i Soudu první instance je fakultativní. Oba soudy sídlí v Lucemburku.

Evropský účetní dvůr: Přezkumává účetnictví, právo-platnost a řádnost finančních operací a hospodárnost využívání prostředků Evropské unie. Důležité místo má v ochraně finančních zájmů EU. Každý členský stát v něm má po jednom auditorovi.

Evropská centrální banka: Je zodpovědná za jednotnou měnovou politiku v průběhu realizace ekonomické a měnové unie. Má výlučné právo povolovat vydávání bankovek eura.

2.3 Právo Evropského společenství

Komunitární právo (právo Evropského společenství) představuje samostatný systém práva, který nelze podřadit pod vnitrostátní právní systémy. Má přednost před národním právem členských států. Platí přímo a je bezprostředně použitelné, tzn. není nutná jeho transformace ve vnitrostátní zákony. Dojde-li k rozporu mezi komunitárním právem a vnitrostátním právem, má přednost právo komunitární. Plní tyto čtyři funkce:

1. Upravuje vnitřní strukturu Evropské unie a vztahy mezi jejími orgány;
2. upravuje vztahy mezi Společenstvím a členskými státy, přičemž v oblasti působnosti společenství mají členské státy podřízené postavení;
3. upravuje vztahy mezi členskými státy navzájem;
4. upravuje rovněž záležitosti, v nichž vystupují jednotlivci jako subjekty vztahů, přičemž druhou stranou může být jednotlivec, členský stát EU nebo některý orgán EU.

Prameny komunitárního práva dělíme na primární a sekundární právo Evropského společenství.

Primární právo: Za prameny primárního práva jsou označovány zakládající smlouvy všech tří Společenství (Evropské hospodářské společenství – EHS, nyní Evropské společenství – ES, Evropské sdružení uhlí a oceli – ESUO a Evropské společenství pro atomovou energii – EUROATOM) s jejich změnami a doplňky, jednak smlouvy následně a přístupové smlouvy nových členských států. Obsahuje zmocnění pro vydávání sekundárního práva. Tvoří jakousi ústavu Evropské unie. Tzv. obecné právní zásady představují nepsané záruky základních práv vycházejících z Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tyto zásady mají sílu primárního práva.

Sekundární právo: Zahrnuje tyto formy právních aktů:

1. Nařízení (Regulation):

Je obecně závazné pro všechny členské státy, zavazuje všechny státní orgány, právníké i fyzické osoby. Vydává jej zpravidla Rada EU ve spolupráci s Evropským parlamentem.

2. Směrnice (Directive):

Není závazná jako celek, ale pouze co do výsledku, jehož má být dosaženo. Předpokládá transpozici do národního práva, tzn. vydání transformačního aktu členským státem formou obecně závazného právního předpisu. Stanoví se zpravidla dvouletá lhůta.

3. Rozhodnutí (Decision):

Týká se jednotlivého případu a je závazné pro adresáta. Rozhodnutí jsou přímo a bezprostředně aplikovatelná, k jejich aplikaci není třeba žádný vnitrostátní prováděcí akt.

4. Doporučení a stanovisko (Recommendation, Opinion):

Jsou právně nezávislými projevy vůle orgánu Evropské unie a předpokládají dobrovolné plnění.

Dále sem patří mezinárodní smlouvy uzavírané mezi členskými státy EU a judikatura Evropského soudního dvora.

2.4 Právo Evropské unie:

Unijní právo (právo Evropské unie) dělíme na primární a sekundární právo Evropské unie.

Primární právo: Základním pramenem primárního práva je Smlouva o Evropské unii v platném znění. Řadí se sem i tzv. právní zásady, zejména zásada právního státu.

Sekundární právo III. pilíře: Zahnuje tyto formy právních aktů:

1. Rámcové rozhodnutí (Framework Decision):

Rada EU může přijímat tato rozhodnutí za účelem sblížení zákonů. Rozhodnutí nemají přímý účinek. Jsou pro členské státy závazná co do výsledku, přičemž volba forem a prostředků se ponechává na vůli členským státům.

2. Rozhodnutí (Decision):

Rada EU je může přijímat za jakýmkoli účelem s výjimkou aproximace zákonů. Rozhodnutí jsou závazná, ale rovněž nemají přímý účinek. Aplikací formy a prostředky nejsou ponechány na vůli členských států, ale jsou rozhodnutím stanoveny. K provedení rozhodnutí může Rada EU přijímat opatření.

3. Společný postoj (Common Position):

Rada EU zaujímá společným postojem autorizovaný názor Evropské unie k určité otázce. Jedná se více o rozhodnutí o politické strategii než o právní akt.

4. Úmluvy (Conventions):

Jedná se o úmluvy, které Rada EU doporučí členským státům k přijetí. Členské státy zahájí odpovídající řízení ve lhůtě stanovené Radou EU. Pokud není stanoveno jinak, stanou se platnými, jakmile budou přijaty alespoň polovinou členských států.

Způsob schvalování: Veškeré výše uvedené právní akty jsou přijímány jednomyslně. Evropskému parlamentu a Radě EU přísluší spolurozhodovací pravomoc.

3. Schengenské dohody

3.1 Vznik Schengenských dohod

Schengenským dohodám předcházely tzv. Saarbrückenské dohody sjednané mezi Spolkovou republikou Německo a Francií v roce 1984. Reagovaly na protesty evropských řidičů vozidel pro dálkovou silniční přepravu proti velkým zdržením na společných hranicích obou států. Jejím cílem bylo postupné rušení kontrol na francouzsko-německých hranicích a zavedení volného pohybu osob mezi oběma státy.

14. června 1985 uzavřely Belgie, Francie, Lucembursko, Spolková republika Německo a Nizozemí Schengenskou dohodu o postupném rušení kontrol na společných hranicích. Jedná se o vládní dohodu s cílem vytvořit v rámci Evropské unie Evropu bez vnitřních hranic. Tato dohoda ještě neobsahovala podrobnosti. Ty byly smluvními stranami formulovány v Schengenské prováděcí úmluvě z 19. června 1990, státní smlouvě, která podléhala ratifikaci. K této dohodě mohly přistoupit všechny státy Evropské unie. Do schengenské spolupráce je nyní zapojeno 13 členských států Evropské unie, přičemž Spojené království a Irsko nejsou členy Schengenu. Z nečlenských států Evropské unie jsou příznanými

státy Norsko a Island. Na základě Amsterodamské dohody z 1. května 1999 bylo veškeré schengenské právo převzato do právního rámce Evropské unie.

3.2 Schengenská prováděcí úmluva

Opatření podmiňující realizaci Prováděcí úmluvy (tzv. implementaci) z 19. 6. 1992:

- kontroly na vnějších hranicích a společný manuál;
- vydání předpisů ohledně jednotných víz a společných konzulárních pokynů;
- projednávání žádosti o azyl;
- realizace ustanovení o omamných látkách;
- přijetí pravidel pro ochranu osobních údajů;
- funkční Schengenský informační systém (SIS).

Obsah Schengenské úmluvy:

- Volný pohyb všech osob v schengenském prostoru;
- pojem vnější hranice, podmínky vstupu;
- systém jednotných víz, jednotná vízová politika;
- pravidla stanovení odpovědnosti za utečence;
- policejní spolupráce, přeshraniční sledování a kontrola;
- soudní spolupráce v trestních záležitostech;
- spolupráce zaměřená na omamné látky;
- ustanovení týkající se střelných zbraní a munice.

3.3 Schengenský aquis

Pojmem Schengenský aquis rozumíme součást komunitárního práva, kterou tvoří tzv. Schengenský protokol a seznam dokumentů jej tvořících. Těmi jsou jednak obě Schengenské dohody z roku 1985 a 1990 a protokoly a dohody o přistoupení nových států, jednak rozhodnutí a prohlášení bývalého Výkonného výboru a dalších příslušných subjektů. Do kategorie Schengenského aquis jsou řazeny i navazující odvozené právní akty Evropského společenství a Evropské unie. Část Schengenského aquis je součástí práva ES (tzv. prvního pilíře) a část součástí práva EU (tzv. třetího pilíře).

3.4 Základní pojmy Schengenské prováděcí úmluvy

Základními pojmy Schengenské prováděcí úmluvy:

- Vnitřní hranice: společné pozemní hranice smluvních stran a jejich letiště pro interní linky a jejich námořní přístavy pro pravidelná spojení výhradně z přístavů a do přístavů smluvních stran bez přerušení plavby v přístavech mimo území smluvních stran.
- Vnější hranice: hranice smluvních stran na pevnině i na moři, které nejsou vnitřními hranicemi.
- Interní letecká linka: začínající a končící výhradně na území smluvních stran bez přistání na území třetího státu.
- Třetí stát: Stát, který není smluvní stranou Schengenské úmluvy.
- Cizinec: osoba, která není občanem žádného z členských států Evropských společenství.
- Nežádoucí osoba: cizinec, který má záznam v Schengenském informačním systému jako osoba, které má být odepřen vstup.
- Hraniční přechod: místo určené příslušnými orgány k překročení vnější hranice.
- Hraniční kontrola: kontrola prováděná na hranicích výhradně jako reakce na zamýšlené překročení hranice bez ohledu na jiné záměry.
- Dopravce: fyzická nebo právnická osoba provozující profesionálně přepravu osob po souši, po vodě nebo vzduchem.
- Povolení k pobytu: každé povolení vydané kompetentními úřady členského státu povolující pobyt cizince na jeho území, kromě víz a povolení k pobytu vydaných během

- řízení o žádosti o povolení pobytu nebo žádosti o azyl.
- *Žádost o azyl*: žádost cizince projevovaná písemně, ústně nebo jiným způsobem na vnější hranici nebo na území smluvní strany s cílem získat statut uprchlíka podle příslušných mezinárodních smluv a jako taková osoba získat povolení k pobytu.
 - *Přeshraniční sledování*: Policisté v případě osoby, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, na něž se může vztahovat vydání osoby, budou oprávněni pokračovat ve sledování na území jiného smluvního státu za splnění stanovených podmínek.
 - *Přeshraniční pronásledování*: Policisté mohou pokračovat v pronásledování osoby na území smluvního státu, pokud pronásledovaná osoba je podezřelá ze spáchání některého z taxativně vymezených závažných trestných činů, a to i bez předchozího povolení této smluvní strany, a pokud splní zvláštní podmínky.

3.5 Schengenské úmluvy v českých právních normách

Právní předpisy související se Schengenskou dohodou:

Těmito normami jsou především tzv. Euronovela zákona o Policii ČR zákonem č. 60/2001 Sb., příslušná ustanovení trestního řádu o právním styku s cizincem, připravovaná v tomto směru rozsáhlá novela trestního řádu. Podrobnosti k přeshraničnímu sledování stanoví závazný pokyn policejního prezidenta č. 208/2008.

4. Kompenzační opatření

4.1 Pojem kompenzační opatření

Kompenzačními opatřeními se rozumí souhrn opatření členských států Evropské unie, jimiž budou kompenzována rizika, která potenciálně ohrožují toto seskupení zevně i zevnitř, a to zejména v důsledku volného pohybu osob a zboží přes tzv. vnitřní hranice smluvních stran Schengenské úmluvy.

Jedná se především o nebezpečí zvýšení organizované mezinárodní kriminality a o prevenci a boji proti tomuto fenoménu, jakož i nelegální migraci z tzv. třetích států. Cílem těchto opatření je vytvoření zejména efektivního systému společné ochrany tzv. vnějších hranic, vzájemná výměna informací, boj proti kriminalitě, zejména drogové, jakož i jednotného informačního systému pro podporu těchto cílů.

4.2 Jednotlivá kompenzační opatření

4.2.1 Společný systém kontroly vnějších hranic

Vnitřní hranice, tzn. hranice mezi smluvními státy, mohou být překračovány na libovolných místech a neprovádějí se na nich kontroly osob. V případě, vyžaduje-li to veřejný zájem nebo bezpečnost státu, mohou být prováděny po omezenou dobu tímto státem jednostranné vnitřní kontroly přiměřené situaci. V naléhavém případě může smluvní stát takové opatření přijmout ihned. Informuje o tom co nejdříve ostatní smluvní státy.

Vnější hranice smějí být překračovány zásadně jen na hraničních přechodech a v jejich provozní době. Výjimky mohou být povoleny Výkonným výborem Schengenské úmluvy (na základě Amsterodamské smlouvy z roku 1999 jeho funkci převzala Rada Evropské unie) pro tzv. malý pohraniční styk, námořní dopravu, jachting a rybolov. Smluvní státy jsou zavázány k zavedení sankcí za nepovolené překračování vněj-

ších hranic mimo určené hraniční přechody a stanovené provozní doby.

Smluvní strany zavedou kontroly osob a jejich zavedení na letištích, které přelétají z tzv. třetích států, tj. států za vnějšími hranicemi.

4.2.2 Výměna informací pro efektivní ochranu vnějších hranic

Smluvní strany si budou vzájemně pomáhat a udržovat těsnou a trvalou spolupráci v zájmu účinného uplatňování kontrol a ochrany hranic. Zejména si budou vyměňovat veškeré důležité informace, pokud není dohodou stanoveno jinak, s výjimkou osobních údajů konkrétních osob. Dále se budou snažit sjednotit směrnice vydávané orgány odpovědné za provádění kontrol a prohlubovat jednotný výcvik a další vzdělávání orgánů kontroly hranic. Ke zefektivnění výměny informací může být realizována i výměna styčných důstojníků.

4.2.3 Sjednocení prostoru a podmínek pro udělení víza

Území jednotlivých států, které jsou smluvními stranami, tvoří jednotný vízový prostor. To předpokládá jednotnou vízovou politiku i zákonnou úpravu jednotlivých smluvních stran. Od té se může smluvní strana odchýlit jen výjimečně, vyžaduje-li to naléhavý státní zájem. V takovém případě věc musí konzultovat s ostatními smluvními stranami. Předpokládá se zavedení jednotného víza. Do doby jeho zavedení budou smluvní strany navzájem uznávat svá národní víza.

4.2.4 Vymezení podmínek pro cestování a pobyt cizinců z třetích zemí

Cestování a pobyt cizinců z třetích zemí do smluvních států je možný pouze na základě víza. Rozlišují se víza pro pobyt krátkodobý a dlouhodobý. Víza pro dlouhodobý pobyt opravňují k pobytu na dobu delší než tři měsíce. Víza ke krátkodobému pobytu jsou tato:

- a) turistické vízum platné pro jeden nebo více vstupů na území smluvních států, přičemž trvání jednoho nepřetržitého pobytu ani celková délka několika pobytů nesmí ode dne prvního vstupu překročit tři měsíce během poloviny roku;
- b) tranzitní vízum opravňující držitele k jednomu, dvěma a výjimečně i více průjezdům přes území smluvních stran, přičemž trvání žádného průjezdu na území jednotlivého státu nesmí překročit pět dnů.

Vízum lze udělit pouze osobě, která vlastní platný doklad k překročení hranice, doloží účel cesty, podmínky pobytu a skutečnost, že má dostatečné prostředky na obživu a na zpáteční cestu nebo je schopna si je na území smluvního státu legálně zajistit, není uvedena v seznamu nežádoucích osob a není považována za osobu ohrožující veřejný zájem, bezpečnost státu nebo mezinárodní vztahy.

4.2.5 Opatření vůči dopravcům a organizátorům nelegální migrace

Dopravce osob ze třetích států je povinen učinit všechna opatření k tomu, aby zajistil, že jím přepravovaný cizinec bude mít v pořádku cestovní doklady potřebné pro vstup na území smluvního státu. To platí i pro dopravce, kteří přepravují skupiny osob, např. na mezinárodních autobusových linkách s výjimkou příhraniční přepravy.

Bude-li cizinec odepřen vstup na území některého smluvního státu, bude dopravce, který cizince dopravil na vnější hranici po souši, po moři nebo letecky, povinen za něho převzít odpovědnost. Ta spočívá v tom, že na žádost orgánů provádějících dozor na hranici, musí tento dopravce cizince dopravit zpět do třetího státu, ze kterého jej přivezl, nebo do

třetího státu, který vystavil cestovní doklad, na který cizinec přicestoval, nebo do jiného třetího státu, kde má zaručené povolení vstupu.

4.2.6 Zavedení jednotných standardů projednávání žádosti o azyl

Předpokládá se zavedení jednotných standardů pro projednávání žádosti o azyl na území smluvních stran. Tím není dotčeno právo jednotlivých států zakázat žadateli o azyl vstoupit na jeho území nebo ho vyhostit do třetího státu. Přijímá se zásada, že žádost o azyl bude projednána pouze jednou smluvní stranou nezávisle na tom, které byla cizincem podána. Za tím účelem se stanoví množství kritérií, podle kterých se určí, která smluvní strana je k projednání žádosti příslušná. Toto opatření má zabránit tomu, aby v případě, že by cizinec postupně neúspěšně podával žádost v jednotlivých smluvních státech, došlo k nežádoucímu opakovanému projednávání jeho žádosti. Příslušnost státu k projednání žádosti o azyl a další podrobnosti v této věci jsou obsaženy v Dublinské dohodě s platností od roku 1997.

4.2.7 Závazek vzájemné policejní spolupráce při prevenci a objasňování trestných činů

Smluvní strany se zavazují, že si jejich orgány policie budou v rámci svých kompetencí vzájemně pomáhat při prevenci a odhalování trestných činů za předpokladu, že ve věci není kompetentní soudní orgán a že nebude vyžadováno od smluvní strany použití donucení. Vzájemné kontakty budou realizovány příslušnými ústředními orgány státní správy, v naléhavých případech se připouští i přímá interakce příslušných policejních orgánů. Příhraniční spolupráce bude dohodnuta příslušnými ministerstvy smluvních stran. Nevylučují se dvoustranné dohody mezi smluvními stranami, které mají společnou hranici.

4.2.8 Přeshraniční sledování

Policisté v případě osoby, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, na něž se může vztahovat vydání osoby, budou oprávněni pokračovat ve sledování na území jiného smluvního státu, pokud jim to smluvní strana na základě předchozí žádosti povolí, a to při dodržení případně stanovených podmínek. Sledování lze vyžádat i od policejních orgánů smluvní strany, na jejíž území má probíhat.

Pokud ze zvlášť naléhavých důvodů nelze smluvní stranu předem požádat o souhlas, mohou policisté u taxativně vymezených závažných trestných činů pokračovat ve sledování přes hranici při splnění stanovených podmínek. Zejména jsou povinni ještě během sledování uvědomit policejní orgán příslušné smluvní strany a neprodleně dodatečně podat žádost o povolení. Sledování musí být zastaveno, jestliže povolení nebude uděleno do pěti hodin po překročení hranice. Policisté nesmí používat donucovací prostředky. Musí mít, a na požádání smluvní strany předložit, doklad o příslušnosti k policii. Zbraň mohou použít pouze na svou obranu.

Podrobnosti k přeshraničnímu sledování stanoví závazný pokyn policejního prezidenta č. 208/2008.

4.2.9 Přeshraniční pronásledování

Policisté mohou pokračovat v pronásledování osoby na území smluvního státu, pokud pronásledovaná osoba je podezřelá ze spáchání některého z taxativně vymezených závažných trestných činů, a to i bez předchozího povolení této smluvní strany, pokud ze zvlášť naléhavých služebních důvodů nebylo možné smluvní stranu předem informovat. To platí i v případech, že pronásledovaná osoba uprchla z výkonu

vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody. Policisté jsou povinni nejpozději při překročení hranice navázat kontakt s příslušným policejním orgánem smluvní strany. Pronásledování jsou povinni ukončit, jakmile o to smluvní strana požádá. Policisté nejsou oprávněni pronásledovanou osobu zadržet, ani používat jiného donucení. O zadržení požádají policejní orgán smluvní strany. Musí být označeni tak, aby byla snadno rozpoznatelná jejich příslušnost k policii. Zbraň mohou použít pouze v sebeobraně. Podrobnosti k přeshraničnímu pronásledování stanoví závazný pokyn policejního prezidenta č. 181/2007.

4.2.10 Spolupráce v oblasti komunikací (rádiový provoz)

Smluvní strany budou při respektování příslušných mezinárodních dohod a respektování místních podmínek a technických možností zavádět, zejména v pohraničních oblastech, telefonní, rádiová, dálkopisná a další přímá spojení s cílem usnadnit policejní spolupráci, především za účelem včasného předávání informací určených pro přeshraniční sledování a pro přeshraniční pronásledování. Kromě toho prověřit možnosti vzájemné výměny zařízení nebo vyslání styčných důstojníků, vybavených vhodnými rádiovými zařízeními, rozšíření frekvenčních pásem používaných v příhraničních oblastech, zřízení společného spojení pro policejní služby působící v těchto oblastech a koordinace programů k zajišťování komunikačních zařízení s cílem dosáhnout standardizovaných kompatibilních komunikačních systémů.

4.2.11 Zavedení povinnosti pro cizince ubytované v ubytovacím zařízení

Smluvní strany jsou povinny zabezpečit, že vedoucí nebo zaměstnanci ubytovacích zařízení zajistí, aby cizinci u nich ubytovaní, a to i občané smluvních stran a jiných států Evropských společenství, s výjimkou společtujících manželů či manželek a nezletilých osob nebo členů turistických skupin, osobně vyplnili přihlašovací formuláře a prokázali svou totožnost platným dokladem. Takto vyplněné formuláře budou uchovávány pro příslušné orgány nebo zasílány na místa, která tyto orgány určí, za účelem předcházení ohrožení, za účelem trestního řízení nebo ke zjištění o pohřešovaných osobách nebo o osobách, které se staly obětí dopravní nehody. To platí i pro ubytování v jakýchkoli jiných zařízeních, např. ve stanech, obytných přívěsech nebo plavidlech.

4.2.12 Spontánně nevyžádaná výměna informací

Každá smluvní strana může i bez požádání druhé smluvní strany v konkrétním případě zaslat smluvní straně, které se věc týká, informace, které by ji mohly zajímat, a pomoci při prevenci kriminality a předcházení protiprávnímu jednání proti veřejnému pořádku a bezpečnosti či při jejich ohrožení. Prostřednictvím určeného ústředního orgánu se bude uskutečňovat výměna informací, aniž by to bylo na újmu konkrétním ujednáním o spolupráci v příhraničních oblastech. Ve zvlášť naléhavých případech může výměna informací proběhnout přímo mezi policejními orgány, kterých se věc týká. Příslušnému orgánu to musí tyto policejní orgány neprodleně sdělit.

4.2.13 Výměna styčných důstojníků

Smluvní strany mohou uzavírat dohody o časově omezeném nebo časově neomezeném přidělení styčných důstojníků jedné smluvní strany k policejním orgánům druhé smluvní strany. Přidělení styčných důstojníků má za cíl posílit a urychlit spolupráci mezi smluvními stranami, zejména poskytování pomoci formou výměny informací za účelem boje

proti kriminalitě, tím, že vyhoví žádostem o policejní spolupráci a o právní pomoc v trestních věcech a při plnění všech úkolů prováděných zodpovědnými orgány při dozoru na vnějších hranicích. Úkolem styčných důstojníků bude poskytovat rady a pomoc. Nebudou provádět samostatné policejní akce. Budou podávat informace a plnit své povinnosti podle pokynů vysílající smluvní strany a smluvní strany, ke které byli přiděleni. Pravidelně budou podávat hlášení vedoucímu policejního útvaru, k němuž byli přiděleni.

Smluvní strany se mohou dvoustranně nebo vícestranně dohodnout, že styční důstojníci jedné smluvní strany přidělení do třetích států budou současně zastupovat zájmy jedné nebo více smluvních stran.

4.2.14 Právní pomoc

Právní pomoc bude rovněž poskytována:

- v řízení vedených správními orgány ohledně činů, které se jednou ze smluvních stran trestají jako porušení zákona, přičemž rozhodnutí může dát podnět k řízení před soudem;
- v řízení o odškodnění za neoprávněné trestní stíhání a odsouzení;
- v řízení o nesporných záležitostech;
- v občanskoprávních řízeních, která mají souvislost s trestním řízením;
- za účelem doručení soudních oznámení týkajících se výkonu trestu nebo opatření, uložení peněžitě pokuty nebo zaplacení nákladů soudního řízení;
- v souvislosti s opatřeními týkajícími se pozastavení vynešení rozsudku o trestu či opatření, podmíněného propuštění, anebo odkladu či přerušení výkonu trestu či opatření;
- při porušování předpisů v oblasti daní a cel.

Každá smluvní strana může zasílat osobám nacházejícím se na území druhé smluvní strany úřední dokumenty přímo poštou, a to v jazyce, který adresát ovládá. Na území druhé smluvní strany však nelze vůči adresátovi použít donucení. Žádosti o právní pomoc a odpovědi na ně si mohou předávat přímo příslušné justiční orgány smluvních stran.

Schengenská prováděcí úmluva tímto ustanovením doplňuje Evropskou úmluvu o vzájemné pomoci ve věcech trestních z roku 1959, která má být nahrazena Úmluvou o vzájemné pomoci ve věcech trestních mezi členskými státy Evropské unie z roku 2000. Tato úmluva však dosud nevstoupila v platnost.

4.2.15 Boj proti kriminalitě s omamnými prostředky

Smluvní strany vytvoří skupinu, která bude zkoumat společné problémy v boji proti drogové kriminalitě a v případech potřeby podávat návrhy na zlepšení praktických i technických aspektů spolupráce mezi smluvními stranami. Smluvní strany se zavazují uskutečňovat preventivní opatření a trestně stíhat správními i trestněprávními opatřeními nedovolený dovoz, vývoz, prodej i distribuci omamných a psychotropních látek. Za tím účelem posílí kontroly na vnějších hranicích nasazením speciálních prostředků, detekčních metod a psů speciálně vycvičených pro vyhledávání drog. Smluvní strany zajistí v rámci svých právních předpisů uzákonění zabránění a propadnutí majetku získaného nedovoleným obchodem s drogami, zřídí právní institut kontrolovaných zásilek a přijmou další potřebné úpravy zákonů.

4.2.16 Sblížení zbrojních předpisů

Smluvní strany se zavazují, že přizpůsobí své zákony a jiné právní předpisy ve věci koupě, držení, prodeje a jiného převodu střelných zbraní a střeliva pro fyzické a nestátní právnické osoby. Zbraně se pro tyto účely dělí na:

- zakázané zbraně;
- zbraně podléhající povolení;
- zbraně podléhající přihlášení.

Schengenská úmluva dále stanoví, co se rozumí zakázanými zbraněmi, zbraněmi podléhajícími povolení a zbraněmi podléhajícími přihlášení. Povolení ke koupi a držení střelné zbraně lze vydat pouze osobě starší 18 let, která netrpí duševní chorobou, nebyla odsouzena za trestný čin a nejsou u ní známa jiná bezpečnostní rizika a uvede oprávněné důvody pro koupi a držení střelné zbraně. Pokud osoba ztratí způsobilost k držení střelné zbraně, bude jí odňata.

Výrobci jsou povinni vést evidenci vyrobených střelných zbraní a zajistit jejich individuální identifikaci nejméně neodstranitelným sériovým číslem. Obchodníci jsou rovněž povinni vést evidenci prodaných zbraní.

Problematika zbraní a střeliva je upravena Směrnicí Rady 91/477 EHS z roku 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní.

Smluvní strany vybudují systém výměny informací o střelných zbraních a jejich evidenci.

4.2.17 Vytvoření SIS

Smluvní strany vytvoří a budou udržovat společný informační systém (dále jen „Schengenský informační systém“, dále jen „SIS“), který bude tvořen národními sekce-mi v každé ze smluvních stran a centrální jednotkou, zajišťující společné technické funkce. SIS bude smluvním stranám poskytovat pomocí automatické vyhledávací procedury přístup k záznamům o osobách a věcech, a to pro účel hraničních kontrol a jiných policejních a celních kontrol prováděných ve vnitrozemí, pro účely vydávání víz, povolení k pobytu a postupu vůči cizincům v souvislosti s uplatňováním příslušných částí Schengenské úmluvy týkající se pohybu osob.

4.2.18 Ochrana osobních údajů

Osobní údaje mohou být přijímací stranou užity jen k účelům vymezeným Schengenskou úmluvou. K jiným účelům mohou být využity pouze se souhlasem předávající strany, který může být udělen pouze tehdy, umožňují-li požadované užití osobních údajů vnitrostátní předpisy předávající strany.

4.3 Justiční spolupráce

Justiční spolupráce

v oblasti právní pomoci, vydávání osob, předávání odsouzených osob

Cílem smluvních stran je zrychlení a usnadnění justiční právní pomoci. Za tím účelem se přijímají následující opatření:

- zásadní rozšíření právní pomoci na fiskální záležitosti a na záležitosti týkající se narušení veřejného pořádku;
- možnost bezprostředního zasílání listin a dokumentů poštou;
- možnost předávání žádosti o právní pomoc mezi jednotlivými justičními orgány (pro všechny žádosti s výjimkou žádostí o vydání osob);
- zjednodušený proces vydávání osob;
- možnost přenesení výkonu trestu a za tím účelem předávání odsouzených osob;
- zákaz dvojího potrestání.

5. Spolupráce v oblasti justice a vnitřních věcí (III. pilíř)

5.1 Právní základ spolupráce

Právní zakotvení a cíle spolupráce: K institucionalizaci předchozí neformální spolupráce došlo v roce 1992 Maastrichtskou smlouvou, kterou byla založena Evropská unie. Vytvořený systém tří pilířů konstituoval jako třetí pilíř spolupráci v oblasti justice a vnitřních věcí. Nový právní a věcný rámec byl vytvořen Amsterdamskou smlouvou v roce 1999. Cílem spolupráce je poskytovat občanům členských států Evropské unie zvýšenou ochranu v prostoru svobody, bezpečnosti a práva a rozvíjet společný postup členských států v oblasti policejní a soudní spolupráce v trestních věcech, jakož i tím, že budou předcházet a bojovat proti nejširší škále trestné činnosti. Tohoto cíle má být dosaženo užší spoluprací policejních a soudních orgánů, zejména prostřednictvím Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust), a aproximací předpisů trestního práva.

5.2 Policejní spolupráce

Formy policejní spolupráce: Společné postupy v oblasti policejní spolupráce zahrnují tyto formy:

- operativní spolupráci příslušných policejních a celních orgánů při předcházení trestným činům a boji proti nim;
- shromažďování, uchovávání, zpracování, analýzu a výměnu příslušných informací prostřednictvím Europolu;
- společné iniciativy v oblasti vzdělávání, výměny styčných důstojníků, služebních pobytů;
- společné vyhodnocování jednotlivých kriminalistických metod při odhalování závažných forem organizované trestné činnosti.

5.3 Justiční spolupráce

Soudní spolupráce v trestních věcech: Cílem užší spolupráce soudních orgánů v trestních věcech je zlepšení koordinace trestního stíhání v oblasti závažné organizované kriminality, zejména terorismu, korupce, obchodu s lidmi a s drogami. Jedná se zejména o následující aktivity:

- usnadňování a urychlování spolupráce příslušných ministerstev a soudních či obdobných orgánů členských států v trestním řízení a při výkonu rozhodnutí, a to též prostřednictvím Eurojustu;
- usnadňování extradice mezi členskými státy;
- zajišťování kompatibility příslušných právních předpisů, pokud je to nezbytné pro zlepšení spolupráce;
- předcházení kompetenčním konfliktům mezi jednotlivými státy;
- postupné přijímání opatření k zavedení minimálních norem o znacích skutkových podstat trestných činů a trestech v oblasti organizované trestné činnosti, terorismu a nedovoleného obchodu s drogami.

5.4 Právní základy III. pilíře

Právní akty III. pilíře: Pro úpravu oblasti policejní a soudní spolupráce v trestních věcech zakotvuje Smlouva o Evropské unii čtyři hlavní typy rozhodnutí Rady Evropské unie, označované jako právní akty III. pilíře. Jsou jimi:

- rámcová rozhodnutí,
- rozhodnutí,
- společné postoje,
- úmluvy.

Kromě těchto čtyř základních typů právních aktů třetího pilíře existují doplňující formy rozhodnutí Rady Evropské

unie, a to rozhodnutí a opatření k úmluvám. O legalitě rozhodnutí rozhoduje na návrh některého členského státu Evropský soudní dvůr. Ten má současně pravomoc řešit spory mezi členskými státy ohledně interpretace nebo aplikace právních aktů třetího pilíře. Jurisdikce Evropského soudního dvora je fakultativní.

5.5 Spolupráce s jinými orgány

Spolupráce se třetími subjekty (Europol, Eurojust, OLAF, Interpol): Novým unijním nástrojem v boji proti závažné a organizované kriminalitě jsou společné vyšetřovací týmy. Organicky sem zapadá úloha orgánů a specializovaných organizací Evropské unie. V oblasti policejní a celní spolupráce se jedná o Europol, v oblasti soudní spolupráce o Eurojust. Vztah mezi těmito orgány je přirozený, neboť jejich funkce a aktivity se doplňují a na sebe navazují. Vztah mezi Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF), Eurojustem a Europolem probíhá zejména na úseku neoprávněného pobírání příspěvků a dotací, neplnění daňové povinnosti, podvodů a korupce evropských úředníků a jiných nezákonných aktivit poškozujících finanční zájmy členských stran. OLAF nemá postavení ani charakter kriminální policie. Může být vyzván Eurojustem k podání odborného posudku. Jakákoli žádost o vzájemnou pomoc mezi členskými stranami může být učiněna též prostřednictvím Interpolu.

5.6 Evropský zatykácí rozkaz

Evropský zatykácí rozkaz, mezinárodní zatykácí rozkaz – odlišnosti: Evropský zatykácí rozkaz může vydat příslušný soudní orgán na území kteréhokoli členského státu. Tento zatykač je platný na území všech států Evropské unie. Každý stát je povinen jej vykonat, pokud tomu nebrání právní důvody (např. věk osoby) nebo důvody, pro něž lze zatykač odmítnout (např. překážka rei iudicate). Evropský zatykač lze vydat na pachatele trestného činu, jemuž hrozí trest odnětí svobody nejméně dvanáct měsíců nebo již byl pravomocně odsouzen k trestu v délce nejméně čtyř měsíců. V případě Evropského zatykače se smluvní stát vzdává v tomto směru své suverenity tím, že tento zatykač ipso facto uzná a vykoná. Svými účinky se Evropský zatykač blíží vnitrostátnímu příkazu k zatčení.

Podstatný rozdíl mezi mezinárodním zatykačem a Evropským zatykačem spočívá v tom, že v případě mezinárodního zatykače justiční orgán státu, jemuž je doručen, rozhoduje v rámci své suverenity nezávisle na státu, jehož justiční orgán mezinárodní zatykač vydal, o tom, zda jej vykoná, či nikoli. V případě mezinárodního zatykače si každý stát ponechává svou suverenitu v tom směru, že samostatně rozhoduje o tom, zda mezinárodní zatykač vykoná, či nikoli.

6. Europol

6.1 Vznik Europolu (European Police Office)

Evropský policejní úřad (Europol) vznikl s cílem vytvořit v rámci Evropské unie instituci, která by umožnila co nejucelenější spolupráci v boji s organizovaným zločinem, při prevenci a potírání terorismu, pašování drog a jiné přeshraniční závažné organizované kriminality. O jeho založení bylo rozhodnuto Maastrichtskou smlouvou v roce 1994 jako o tzv. Protidrogové jednotce Europolu. Úmluvu ratifikovaly všechny státy Evropské unie v roce 1995 a v platnost vstoupila 1. října 1998. V roce 1999 Europol zahájil činnost v plném rozsahu. Sídlem Europolu je nizozemský Haag.

6.2 Právní základ Europolu

Vedle zakládající smlouvy činnost Europolu je vymezena Amsterodamskou smlouvou z roku 1999. Stěžejní místo v boji s organizovaným zločinem má operativní spolupráce, sběr kriminalistických poznatků, výměna analýz a informací, koordinace vyšetřování, zřizování společných vyšetřovacích týmů a navazování kontaktů orgánů činných v trestním řízení.

6.3 Organizace Europolu

Orgány Europolu jsou správní rada, ředitel, kontrolor financí a finanční výbor. Správní rada má po jednom zástupci z každého členského státu. Jedná podle vlastního jednacího řádu. Zasedá nejméně dvakrát ročně a každý rok jednomyslně přijímá obecnou zprávu o činnosti Europolu v předchozím roce a o budoucí činnosti. Ředitel je jmenován do funkce na období čtyř let. Je statutárním zástupcem Europolu. Ze své činnosti je odpovědný správní radě. Poradním orgánem ředitele je zasedání vedoucích národních jednotek Europolu (Heads of ENU – HENU). Finanční kontrolor je odpovědný za kontrolu hospodaření Europolu. Je jmenován jednomyslně správní radou. Finanční výbor se skládá z jednoho zástupce každého členského státu. Jeho úkolem je připravovat diskuse o rozpočtových a finančních otázkách. Služební řád stanoví práva a povinnosti všech 400 zaměstnanců Europolu.

6.4 Cíle Europolu

Cílem Europolu je spolupráce členských států při předcházení terorismu, nedovolenému obchodu s drogami, při odhalování legalizace trestné činnosti, tzv. praní peněz, a ekologické kriminality a jiných závažných forem mezinárodně páchané trestné činnosti a v boji s těmito jevy jakož i s dalšími stanovenými druhy kriminality v případech, že jde o organizovanou kriminální strukturu, kterou jsou dotčeny dva nebo více států. Pro mandát Europolu je stanoveno celkem 11 kritérií, z nichž alespoň čtyři musí být současně splněna.

6.5 Úkoly Europolu

Europol zajišťuje usnadnění výměny kriminalisticky významných informací, získává, shromažďuje a analyzuje informace a poznatky, bezodkladně informuje příslušné orgány členských států o trestné činnosti, pokud se jich týká, napomáhá vyšetřování a udržuje počítačový systém výměny informací. Kromě toho prohlubuje odborné znalosti vyšetřovacích postupů a nabízí odborné konzultace, předává strategické poznatky k usnadnění a podpoře používání dostupných prostředků na vnitrostátní úrovni pro operativní úkoly, připravuje příslušné souhrnné zprávy.

6.6 Počítačový a informační systém Europolu

Počítačový systém Europolu (*The Europol Information System – TESC*) zahrnuje tyto systémy:

- informační systém (*Europol Information System – EIS*) obsahující veškeré informace nezbytné pro plnění úkolů Europolu, především údaje o osobách a trestné činnosti;
- systém analýz (*Analytical Work Files – AWF*) sloužící ke shromažďování, zpracování a používání údajů osobní i neosobní povahy pro účely zpracování analýz;
- indexový systém (*Interim Information System – IIS*) umožňující zjistit, zda daná informace je uložena v počítačovém systému, přičemž neumožňuje prohlížení obsahu předmětných souborů.

6.7 Styční důstojníci Europolu (Europol Liaison Officer)

Europol disponuje styčními důstojníky ze všech členských států Evropské unie, kteří zastupují orgány přísluš-

né pro mezinárodní spolupráci, zejména policii a celní správu. Každá národní jednotka přiděluje k Europolu nejméně dva styčné důstojníky, kteří zastupují její zájmy. Styční důstojníci podporují v rámci stanovených cílů Europolu výměnu informací mezi Europolem a národními jednotkami zejména poskytováním informací Europolu od národní jednotky, postupováním informací z Europolu národní jednotce a spoluprací s ostatními styčními důstojníky předáváním informací a konzultacemi. Styční důstojníci požívají stanovených výsad a imunit.

6.8 Národní jednotky Europolu (Europol National Unit – ENU)

Národní jednotka je jediným styčným subjektem mezi Europolem a příslušnými orgány členských států. Úkolem národní jednotky je:

- poskytovat Europolu z vlastního podnětu informace a poznatky potřebné k plnění jeho úkolů;
- odpovídat na žádosti Europolu o informace, poznatky a konzultace;
- aktualizovat informace a poznatky;
- v souladu s vnitrostátními právními předpisy vyhodnocovat informace;
- obracet se na Europol se žádostmi o informace, poznatky a konzultace;
- poskytovat Europolu informace k ukládání do počítačových systémů;
- zajistit soulad s právními předpisy při každé výměně informací mezi ní a Europolem.

6.9 Spolupráce Europolu s ČR

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky stanoví, že policie spolupracuje s mezinárodními organizacemi a policejními institucemi a bezpečnostními sbory jiných států. Spolupráce mezi Českou republikou a Europolem probíhá na základě smlouvy z března roku 2002. Garantem smlouvy je Ministerstvo vnitra a odborným gestorem Policie České republiky. V září roku 2002 byl vyslán do Haagu styčný důstojník za Českou republiku. Kontaktním místem mezi Českou republikou a Europolem je Policejní prezidium České republiky – skupina Europol.

Po podpisu Úmluvy o Europolu a protokolů k této Úmluvě, o čemž jsou dokumenty uloženy u Rady Evropské unie od konce května roku 2004, se po uplynutí tří měsíců, tj. od 1. září 2004, stává Česká republika členem Europolu.

7. Schengenský informační systém

7.1 Zřízení Schengenského informačního systému (SIS)

Smluvní strany vytvoří a budou udržovat společný informační systém (dále jen „Schengenský informační systém“, dále jen „SIS“), který bude tvořen národními sekce-mi v každé ze smluvních stran a centrální jednotkou, zajišťující společné technické funkce. SIS bude smluvní stranám poskytovat pomocí automatické vyhledávací procedury přístup k záznamům o osobách a věcech, a to pro účel hraničních kontrol a jiných policejních a celních kontrol prováděných ve vnitrozemí, pro účely vydávání víz, povolení k pobytu a postupu vůči cizincům v souvislosti s uplatňováním příslušných částí Schengenské úmluvy týkající se pohybu osob.

7.2 Národní sekce SIS

Každá smluvní strana na vlastní náklady zřídí a bude udržovat svou národní sekci SIS, jejíž datový soubor bude

identický s datovými soubory národních sekcí ostatních smluvních stran. Současně se bude využívat centrální jednotka. Datový soubor každé národní sekce bude sloužit pro automatické vyhledávání na území jednotlivých smluvních stran.

7.3 Centrální jednotka SIS

Smluvní strany společně zřídí centrální jednotku SIS, za kterou ponese odpovědnost Francie, neboť bude umístěna ve Štrasburku. Tato centrální jednotka bude obsahovat datový soubor, který díky on-line přenosu informací bude zajišťovat, že datové soubory národních sekcí budou stále identické. Datový soubor centrální jednotky bude obsahovat záznamy o osobách a věcech, pokud se budou týkat všech smluvních stran současně.

7.4 Obsah údajů v SIS

SIS obsahuje skupiny údajů od jednotlivých smluvních stran, které jsou nutné podle příslušných ustanovení Schengenské úmluvy. Existují tyto skupiny údajů:

o osobách, které mají záznam;

o věcech hledaných za účelem zabránění nebo jako důkazy pro trestní řízení;

o vozidlech pro účely nenápadného sledování nebo cílených kontrol. O osobách smějí být vedeny pouze tyto údaje:

- a) příjmení a jméno, veškerá přijatá jména či přezdívký;
- b) zvláštní, objektivně existující fyzické znaky;
- c) první písmeno druhého křestního jména;
- d) datum a místo narození;
- e) pohlaví;
- f) státní občanství;
- g) zda je osoba ozbrojená;
- h) zda jde o osobu se sklonem k násilí;
- i) důvod záznamu;
- j) instrukce pro další postup.

7.5 Důvody záznamu do SIS

Důvody záznamu do SIS mohou být následující:

Na žádost justičních orgánů budou do systému zařazovány údaje o osobách hledaných za účelem zatčení a vydání. Smluvní strana sdělí co nejrychleji dožádané smluvní straně současně se záznamem základní informace o případu, a to který orgán žádost o zatčení vydal, zda existuje zatykač nebo vynutitelný rozsudek, podstatu a právní kvalifikaci trestného činu, popis okolností, za nichž byl trestný čin spáchán, s uvedením doby a místa činu a stupně účasti dotyčné osoby na něm a, pokud je to možné, i následky trestného činu.

Na základě národního záznamu vyplývajícího z rozhodnutí správního orgánu nebo soudu budou zařazovány údaje o cizincích, o nichž byl pořízen záznam o zákazu vstupu. Rozhodnutí se mohou zakládat na tom, že přítomnost cizince na území může znamenat ohrožení veřejného zájmu nebo bezpečnosti a ochrany státu. To se týká zejména cizince, který byl odsouzen pro trestný čin s trestem odnětí svobody nejméně na jeden rok, cizince, u něhož je závažné podezření, že spáchal závažné trestné činy nebo proti němu existují důkazy, že chtěl spáchat tyto trestné činy na území smluvní strany, nebo že vůči cizinci bylo uplatněno opatření deportace nebo vyhoštění současně se zákazem vstupu, případně pobytu, které nebylo zrušeno.

Na základě žádosti příslušného správního nebo soudního orgánu strany, která pořizuje záznam, budou zařazovány údaje o pohřešovaných zmizelých osobách, které je třeba v rámci jejich bezpečnosti nebo za účelem jejich ochrany dočasně umístit na bezpečné místo. Účelem těchto záznamů je umožnit policejním orgánům oznámit straně, která záznam

pořídila, místo, kde se pohřešovaná osoba zdržuje, nebo ji umístit na bezpečné místo.

Na žádost příslušných soudních orgánů budou zařazovány údaje o svědčích, o osobách předvolaných k soudu v rámci trestního řízení, aby vypovídaly o činech, pro které jsou stíhány, nebo o osobách, kterým má být předán rozsudek nebo obsílka k nástupu výkonu trestu odnětí svobody, pro účely sdělení místa pobytu nebo bydliště.

Za účelem stíhání trestných činů a k zabránění ohrožení veřejné bezpečnosti mohou být zařazovány údaje o osobách a věcech za účelem nenápadného sledování nebo cílených kontrol. Tyto záznamy mohou být učiněny tehdy, pokud existují reálné předpoklady, že osoba, které se záznam týká, plánuje nebo páchá čtené a zvláště závažné trestné činy, nebo z celkového hodnocení osoby, zejména na základě dosud spáchané trestné činnosti, lze předpokládat, že se tato osoba i v budoucnu dopustí zvláště závažných trestných činů. Pro účely nenápadného sledování mohou být při provádění hraničních kontrol a jiných policejních či celních kontrol na území státu shromažďovány úplné nebo částečné informace v tomto rozsahu:

- a) skutečnost, že osoba nebo vozidlo, o nichž byl pořízen záznam, byly nalezeny;
- b) místo, čas a důvod kontroly;
- c) trasa a cíl cesty;
- d) spolucestující osoby nebo osoby jedoucí ve vozidle;
- e) použité vozidlo;
- f) převážené věci;
- g) okolnosti, za kterých byla osoba nebo vozidlo nalezeny.

Uvedené informace předá příslušný orgán tomu orgánu smluvní strany, který pořídil záznam.

U cílených kontrol mohou být prohledávány osoby, vozidla a převážené předměty, pokud to vnitrostátní předpisy umožňují.

Do SIS budou zařazovány údaje o věcech hledaných za účelem zabránění nebo jako důkazy pro trestní řízení. Jestliže se při vyhledávání zjistí, že existuje záznam o věci, která byla nalezena, spojí se orgán, který věc našel, s orgánem, který pořídil záznam, a dohodnou se na nezbytných opatřeních. Do systému mohou být zařazovány tyto skupiny předmětů:

- a) ukradená, neoprávněně použitá nebo pohřešovaná motorová vozidla o obsahu válců větším než 50 ccm;
- b) ukradené, neoprávněně použité nebo pohřešované přívěsy a obytné přívěsy o nezatížené hmotnosti přesahující 750 kg;
- c) ukradené, neoprávněně použité nebo pohřešované střelné zbraně;
- d) ukradené, neoprávněně použité nebo pohřešované nevyplněné doklady;
- e) ukradené, neoprávněně použité nebo pohřešované vydané doklady totožnosti;
- f) evidované bankovky.

7.6 Osobní údaje v SIS a jejich ochrana

Osobní údaje mohou být přijímací stranou užity jen k účelům, vymezeným Schengenskou úmluvou. K jiným účelům mohou být využity pouze se souhlasem předávající strany, který může být udělen pouze tehdy, umožňují-li požadované užití osobních údajů vnitrostátní předpisy předávající strany.

Smluvní strana je povinna zajistit správnost předávaných údajů. V případě zjištěné nesprávnosti musí být druhá

strana neprodleně vyzooměna. Přitom musí původní nesprávné údaje obě smluvní strany zničit. Pokud dojde ke škodě, uhradí ji smluvní strana, která nesprávné údaje předala, smluvní straně přijímající. Předání a převzetí osobních údajů musí být zaznamenáno v datovém souboru.

Dozor nad zachováváním příslušných ustanovení Schengenské dohody týkající se ochrany osobních dat bude vykonávat společný dozorčí orgán.

Použitá literatura:

PIKNA, B. – Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu, Linde, a. s., Praha 2003.

PIKNA, B. – Dokumenty s komentářem ke studiu mezinárodního práva se zaměřením na oblast vnitřních věcí, Policejní akademie ČR, Praha 2001.

PIKNA, B. – Výběr dokumentů ke studiu Evropského práva s úvodním výkladem oblasti justice a vnitřních věcí, Policejní akademie ČR, Praha 2003.

TÝČ, V., KŘEPELKA, F., MUNKOVÁ, J., PIKNA, B., ROZEHNALOVÁ, N., TOMÁŠEK, M. – Lexikon Právo Evropské unie, Sagit, Ostrava 2004.

FENYK, J. – Vývoj a současnost ochrany finančních zájmů Evropských společenství.

Dostupné na internetu:

<http://www.mvcr.cz/akademie/eu/index/html>

TICHÝ, L. – Dokumenty ke studiu Evropského práva, Linde a. s., Praha 2002.

VĚRNÝ, A., DAUSES, M. – Evropské právo se zaměřením na rozhodovací praxi Evropského soudního dvora, Ústav mezinárodních vztahů, Praha 1998.

MARCIN, R., LEHKÝ, J. – Schengenské dohody, Střední policejní škola Holešov, 2002.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 208 ze dne 22. prosince 2008, o přeshraničním sledování.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 187 ze dne 15. listopadu 2007, o provádění přeshraničního pronásledování.

OMYL v novém trestním zákoníku

ÚVOD

Nový trestní zákoník (zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů) na rozdíl od předchozí právní úpravy obsahuje výslovnou právní úpravu omylu. To však neznamená, že by byl omyl za účinnosti předchozí právní úpravy neznámou problematikou, nebo že by se v procesu aplikace práva nebral v úvahu. Omyl a jeho důsledky v trestním právu byly samozřejmě rozpracovány teorií trestního práva. Oporu pro uznání významu omylu v tehdejší pozitivně právní úpravě bylo možno najít v samotných ustanoveních o zavinění, kde se právními metodami interpretace dalo dospět k obdobným výsledkům, které v současnosti obsahuje výslovná úprava trestního zákoníku. Navíc ani nový trestní zákoník neobsahuje právní úpravu všech druhů omylů v trestním právu, ale některé nechává na jednoduchých právních metodách interpretace. Jelikož při výuce studentů různých typů studia stále narážím na nedostatky ve znalostech omylu a jeho důsledků v trestním právu a jelikož se zdá, že i v aplikační praxi policejních orgánů zůstává význam omylu v trestním právu nedoceněn, rozhodl jsem se sepsat tento krátký přehled jednotlivých kategorií omylů i s příklady. Jsou zde zmíněny i takové druhy omylů, které nová právní úprava výslovně neobsahuje, ale které, jak už jsem výše naznačil, lze jednoduše dovodit právními metodami výkladu, především metodou výkladu logického.

Pojem a druhy omylu

Omyl lze definovat jako rozpor mezi představou a skutečností. Omyl má samozřejmě značný význam pro posuzování subjektivní stránky trestného činu. Někdy může vylučovat zavinění zcela nebo jindy vylučuje jen úmysl a vědomou nedbalost, jindy nemá právní význam.

Omyl třídíme na tyto **druhy**:

omyl o podmínkách trestní odpovědnosti:

a) skutkový – ohledně skutkových okolností.

Rozlišujeme:

1. negativní – *kdo při spáchání činu nezná ani nepředpokládá jako možnou skutkovou okolnost, která je znakem trestného činu, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za trestný čin spáchaný z nedbalosti* (§ 18 odst. 1 TZ) (např. pachatel, který neví, že dívka, se kterou souloží, je méně než 15 let, nemůže být odpovědný za trestný čin pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1 TZ, neboť jde o úmyslný trestný čin. Ale např. pachatel, který neví, že prasata, která dováží ze zahraničí, jsou nakažena prasečím morem a tímto svým dovozem zvýší nebezpečí zavlečení prasečího moru do ČR, může být odpovědný za trestný čin šíření nakažlivé nemoci podle § 306 odst. 1 TZ, neboť k jeho spáchání postačí nedbalost).

2. pozitivní – *kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkové okolnosti, které by naplňovaly znaky úmyslného trestného činu, bude potrestán za pokus tohoto trestného*

*činu*¹⁾ (např. pachatel, který mylně předpokládá, že člověk, do kterého střílí, je živý, ve skutečnosti však střílí do mrtvolky, nemůže být odpovědný za dokonání trestného činu vraždy podle § 140 odst. 1 TZ, ale není vyloučena odpovědnost za pokus tohoto trestného činu – jde o tzv. pokus na nezpůsobitelném předmětu útoku). *Kdo při spáchání trestného činu mylně předpokládá skutkové okolnosti, které by naplňovaly znaky mírnějšího trestného činu, může být potrestán jen za tento mírnější trestný čin, nejde-li o čin spáchaný z nedbalosti* (§ 18 odst. 2 TZ) (např. pachatel, který zastřelí ženu, která byla těhotná, o čemž neměl tušení, nemůže být odpovědný za trestný čin vraždy podle § 140 odst. 1, 2 písm. b) TZ, ale není vyloučena odpovědnost za trestný čin vraždy podle § 140 odst. 1 TZ. Ale např. pachatel, který jako policista při výslechu mučí dítě mladší čtrnácti let a mylně se domnívá, že je dítě starší, bude odpovědný nikoli pouze za trestný čin mučení a jiného nelidského a krutého zacházení podle § 149 odst. 1, 2 písm. a) TZ, ale za trestný čin mučení a jiného nelidského a krutého zacházení podle § 149 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 písm. b) TZ, neboť jako policista si jeho věk měl a mohl ověřit²⁾). *Kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkové okolnosti, které by naplňovaly znaky přísnějšího úmyslného trestného činu, bude potrestán za pokus tohoto přísnějšího trestného činu* (např. pachatel, který chce ze sbírky odcizit vzácný originál a způsobit značnou škodu, ve skutečnosti odcizí daleko méně hodnotnou kopii, bude odpovědný za pokus trestného činu krádeže podle § 21 odst. 1,

1) Trestní zákoník takto obecně skutkový omyl nedefinuje. Tuto definici však lze dovodit metodou logického výkladu, jmenovitě argumentem a maiore ad minus z § 18 odst. 3 TZ.

2) Připomeňme si zde znění § 17 písm. b) TZ. Ve vztahu k tomu, zda jde o dítě mladší 15 let, postačí zavinění z nedbalosti.

§ 247 odst. 1, 4 písm. c) TZ).

3. zvláštní – není podřaditelný pod dva výše uvedené. Rozlišujeme:

a. v předmětu útoku – *pachatel chce zasáhnout předmět útoku A, zamění ho však s předmětem útoku B, takže útok zasáhne předmět útoku B. Takový omyl nemá právní význam* (např. pachatel, který chce odcizit věci z bytu osoby A, si splete patro a násilím vnikne do bytu osoby B, kde odcizí věci za 6 000, bude odpovědný za trestný čin porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 TZ v jednočinném souběhu s trestným činem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) a b) TZ). Pokud jsou ale předměty útoku nositeli jiných objektů, bude se omyl v předmětu útoku posuzovat jako skutkový omyl negativní či pozitivní (např. pachatel, který chce zbít policistu za to, že mu den předtím policista uložil pokutu v blokovém řízení, si ho splete s jinou osobou, které zlomí ruku, bude v důsledku skutkového omylu pozitivního odpovědný za pokus trestného činu násilí proti úřední osobě podle § 21 odst. 1, § 325 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) TZ).

b. v příčinné souvislosti – rozlišujeme:

aberratio ictus (doslova „odchýlení rány“) – *pachatel chce zasáhnout předmět útoku A, ale předmět útoku A mine a z nevědomé nedbalosti zasáhne předmět útoku B. Takový omyl kvalifikujeme jako pokus trestného činu vůči předmětu útoku A a dokonáný nedbalostní čin vůči předmětu útoku B kterýžto čin ovšem dle okolností může, ale nemusí být trestný* (např. pachatel, který chce zastřelit osobu A, zastřelí osobu B, která mu nečekaně vběhne do rány, bude odpovědný za pokus trestného činu vraždy podle § 21 odst. 1, § 140 odst. 1 TZ vůči osobě A a za trestný čin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1 TZ vůči osobě B. Ale např. pachatel, který chce zastřelit osobu A, střelí do auta, které mu zcela nečekaně vjede do rány, čímž na něm způsobí škodu ve výši 6 000 Kč, bude odpovědný pouze za pokus trestného činu vraždy podle § 21 odst. 1, § 140 odst. 1 TZ, neboť trestný čin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 TZ vyžaduje zavinění úmyslné). Pokud ale ve vztahu k zasažení předmětu útoku B a s tím souvisejícímu následku je dána vědomá nedbalost nebo nepřímý úmysl, o aberaci nejde (např. pachatel, který chce zasáhnout dlažební kostkou osobu A, zasáhne skleněnou výlohu, před kterou osoba A stojí, čímž na výloze způsobí škodu ve výši 10 000 Kč, bude odpovědný např. za pokus trestného činu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 TZ a za trestný čin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 TZ, neboť ve vztahu k poškození výlohy je dán nepřímý úmysl, neboť pachatel byl srozuměn s tím, že může minout cíl a zasáhnout výlohu).

bb. dolus generalis – *pachatel chce zasáhnout předmět útoku A, zasáhne předmět útoku A, ale podstatně jiným způsobem, než si představoval. Rozlišujeme:*

baa. jde o jeden skutek – *takový omyl nemá právní význam, neboť postačí, že se zavinění na příčinnou souvislost vztahuje alespoň v hrubých rysech* (např. pachatel, který od počátku chce oběť uškrtit a zbavit se mrtvoly jejím vhozením do studny, oběť škrcením neusmrtí, ale ta zemře až

utopením ve studni, i když se pachatel domnívá, že ji už uškrtil, bude odpovědný za trestný čin vraždy podle § 140 odst. 1 TZ).³⁾

bab. jde o dva skutky – *takový omyl kvalifikujeme jako pokus trestného činu a dokonáný nedbalostní čin ve vícečinném souběhu, neboť zavinění se na příčinnou souvislost nevztahuje ani v hrubých rysech* (pachatel, který se domnívá, že uškrtil oběť, poté se poleká a vymyslí, že se zbaví těla vhozením do studny, přičemž ta zemře až utopením ve studni, i když se pachatel domnívá, že ji už uškrtil, bude odpovědný za pokus trestného činu vraždy podle § 21 odst. 1, § 140 odst. 1 TZ a za trestný čin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1 TZ).⁴⁾

b) právní – omyl v obsahu právních norem. Rozlišujeme:

1. negativní – může se dotýkat trestněprávních norem obsažených v TZ, jakož i norem, jichž se TZ dovolává coby norem mimotrestních. Rozlišujeme:

a. omluvitelný – *kdo při spáchání trestného činu neví, že je jeho čin protiprávní, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat* /§ 19 odst. 1 TZ/. Pokud se tedy pachatel nemohl omylu vyvarovat, nepřipadá v úvahu ani odpovědnost za nedbalostní trestný čin (např. pachatel, který si jako negramotný cizinec utrhuje několik exemplářů květiny, která je jedincem kriticky ohroženého druhu rostliny, a neví, že patří ke kriticky ohroženým druhům rostlin podle přílohy č. III vyhl. č. 395/1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, nebude odpovědný ani za trestný čin neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami podle § 299 odst. 1, 2 písm. c) TZ ani trestného činu neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami z nedbalosti podle § 300 TZ). Je ovšem třeba důrazně upozornit, že právní omyl se musí týkat obsahu trestních norem obsažených v TZ, popř. těch, kterých se TZ dovolává pomocí svých odkazovacích nebo blanketních ustanovení (např. v § 247 TZ „devizový zákon“, v § 270 odst. 1 TZ „autorský zákon“). Pro omyl o mimotrestních normách, jichž se zákoník výše uvedeným způsobem nedovolává, platí zásady posuzování negativního omylu skutkového (např. pachatel neví, že věc, kterou bere jinému, je de iure, podle občanského zákoníku, pro něj „věcí cizí“).⁵⁾ Uvedený příklad je zároveň příkladem speciálního druhu omylu o mimotrestních normách, a to tzv. omyl o normativním znaku skutkové podstaty. Normativními znaky se rozumí znaky skutkové podstaty trestného činu vyjádřené právním pojmem, vztahem či institutem, aniž by se příslušná ustanovení trestního zákoníku tyto znaky obsahující odkazem či blanketem dovolávala mimotrestní normy, která uvedené pojmy, instituty primárně obsahuje.⁶⁾ V praxi jsem se setkal s případem, který by mohl být zajímavým příkladem takové omylu o mimotrestních normách. Obviněný byl stíhán pro trestný čin krádeže, kterého se měl dopustit tím, že odtáhl a ponechal si motorové vozidlo, které předtím prodal svému známému na splátky, jelikož se tento jeho známý neměl ke splácení splátek a nereagoval ani na upo-

3) Někteří autoři považují za *dolus generalis* jen tuto první formu; následně uváděnou formu za *dolus generalis* nepovažují – viz Novotný, O., Dolenský A., Jelínek, J., Vanduchová, M.: *Trestní právo hmotné – I. Obecná část*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 107.

4) Viz Kratochvíl, V. a kol.: *Trestní právo hmotné (obecná část)*. Brno: Masarykova univerzita. 1994. s. 174 – 178.

5) Srov. Šámal, P. a kol.: *Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 213.

6) Srov. Šámal, P. a kol.: *Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 214.

mínky obviněného. Obviněný se mylně domníval, že vlastnictví k vozidlu přechází na kupujícího až úplným zaplacením všech splátek kupní ceny, a to i tehdy, když o přechodu vlastnického práva není v kupní smlouvě ani zmínka. Přitom dle občanského zákoníku nabývá kupující vlastnictví věci jejím převzetím, nestanoví-li smlouva jinak. Vozidlo tak bylo vůči obviněnému v době, kdy ho odtahoval, věcí cizí, proto naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu krádeže. Avšak představa o tom, že k nabytí vlastnického práva k movité věci dochází až zaplacením kupní ceny, i když to nebylo výslovně dojednáno, je podle mého skromného soukromého průzkumu mezi laickou veřejností poměrně rozšířená, dokonce bych si troufl tvrdit, že převládá. Z tohoto důvodu by se v dané věci dalo uvažovat o argumentaci omylem. Samozřejmě se nabízejí i jiné možnosti obhajoby, jako např. odkaz na subsidiaritu trestní represe.⁷⁾

b. neomluvitelný – *kdo při spáchání trestného činu neví, že je jeho čin protiprávní, bude za čin trestně odpovědný, mohl-li se omylu vyvarovat. Omylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží* /§ 19 odst. 2 TZ/. Pokud se tedy pachatel mohl omylu vyvarovat, není vyloučena odpovědnost ani za úmyslný trestný čin (např. pachatel, který jako dlouholetý patolog, odebere zemřelému játra přes jeho prokazatelný nesouhlas v rozporu s § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 285/2002, o darování odběrech a transplantacích a o změně některých zákonů /transplantační zákon/, ve znění pozdějších předpisů, bude odpovědný za trestný čin neoprávněného odebrání tkání a orgánů podle § 164 odst. 1 TZ /což je úmyslný trestný čin/, i když se ukáže, že transplantační zákon nezná. Nebo např. pachatel, který jako řidič motorového vozidla nedá přednost v jízdě, čímž způsobí cyklistovi tříštivou zlomeninu stehenní kosti pravé nohy, která si vyžádá osmítýdenní léčení, bude odpovědný za trestný čin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, 2 TZ, i když se ukáže, že neznal příslušná ustanovení zákona č. 361/2000 Sb., o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

2. pozitivní – *kdo při spáchání činu mylně předpokládá, že je jeho čin protiprávní, není za něj trestně odpovědný. TZ pozitivní právní omyl a jeho důsledky přímo nikde nevymezuje, plynou však z jiných ustanovení TZ, především ze zásady zákonnosti, tj. že jen trestní zákon vymezuje trestné činy a stanoví trestní sankce, které lze za jejich spáchání uložit* /§ 12 odst. 1 TZ/ (např. pachatel, který mylně předpokládá, že když se nechá vydržovat svou družkou, dopouští se trestného činu příživnictví, který však již náš právní řád nezná, nebude trestně odpovědný. Nebo např. pachatel, který není držitelem zbrojního průkazu, mylně předpokládá, že opatřením si plynové pistole se dopouští trestného činu nedovoleného ozbrojování podle § 279 TZ, nebude trestně odpovědný).

2) omyl o okolnostech vylučujících protiprávnost:

a) skutkový – rozlišujeme:

1. negativní – *kdo při spáchání činu nezná ani nepředpokládá jako možnou skutkovou okolnost, která vylučuje jeho protiprávnost, bude odpovědný za pokus trestného činu* (např. pachatel, který neví, že je skutečně vážně napaden, domnívá se, že jde o žert, ale brání se, jako by napaden byl, aby se pomstil osobě naň útočící, a způsobí jí těžkou újmu na zdraví, bude odpovědný za pokus trestného činu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1, § 147 odst. 1 TZ).

2. pozitivní – *kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkovou okolnost, která vylučuje jeho protiprávnost, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za trestný čin spáchaný z nedbalosti* /§ 18 odst. 4 TZ/ (např. obránce, který bodne do břicha nožem domnělého útočníka, který mu z legrace vyhrožuje zastřelením hračkou vypadající jako skutečná střelná zbraň, v důsledku čehož musí být domnělému útočníkovi vyoperována slezina, nebude zřejmě trestně odpovědný, neboť mu nelze přičítat ani nedbalost. Nebo např. se v praxi vyskytl případ, kdy třináctkrát trestaný muž uprchl z protialkoholního léčení a vnikl do bytu svého otce tak, že vylomil dveře a svého otce zatlačoval k předsíňovému oknu, načež jej otec, v obavě, že bude z okna v prvním patře vyhozen, bodl nožem do pravé poloviny hrudníku, čímž mu způsobil ochrnutí pravé plíce, avšak bylo zjištěno, že rozměry okna /30 x 80 cm/ neumožňovaly při silnější postavě obviněného otce jeho protlačení oknem, obránce by podle současné právní úpravy nebyl odpovědný za úmyslný trestný čin, tedy za trestný čin těžkého ublížení na zdraví podle § 147 odst. 1 TZ, ale trestný čin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 TZ)⁸⁾.

b) právní – rozlišujeme:

1. negativní – *kdo při spáchání činu jinak trestného neví, že jedná za okolnosti, která vylučuje jeho protiprávnost, nebude za tento čin odpovědný* (např. obránce, který jako starší a slabý muž při napadení střílí mladšího a zjevně silnějšího útočníka, který mu vyhrožuje usmrcením, do stehna, si myslí, že nemůže střílet na útočníka, který útočí pouze holýma rukama, nebude trestně odpovědný, i když je přesvědčen, že na neozbrojeného útočníka nelze v žádném případě střílet střelnou zbraní).

2. pozitivní – může se dotýkat okolností vylučujících protiprávnost, které jsou upraveny v TZ, i těch, které v TZ upraveny nejsou. Logicky je tu nutno použít úpravy negativního právního omylu o podmínkách trestní odpovědnosti. Rozlišujeme:

a. omluvitelný – *kdo při spáchání trestného činu mylně předpokládá, že jedná za okolnosti, která vylučuje jeho protiprávnost, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat. Jedná se ovšem jen o teoretickou možnost. V praxi si lze těžko představit, že by takový pozitivní omyl byl omluvitelný. Jak už bylo naznačeno výše u právního omylu o podmínkách trestní odpovědnosti, tak takový omyl (a stejně tak i právní omyl o okolnostech vylučujících protiprávnost) se musí týkat obsahu trestních norem obsažených v TZ, popř. těch, kterých se TZ dovolává pomocí svých odkazovacích nebo blanketních ustanovení, a tím pádem za právní omyl o okolnostech vylučujících protiprávnost lze považovat pouze právní omyl o okolnostech vylučujících protiprávnost výslovně uvedených v TZ. Právní omyl o okolnostech vylučujících*

7) Zajímavý příklad právního omylu o mimotrestních normách, který je posuzován jako skutkový omyl, je obsažen v usnesení Nejvyššího soudu ČR 3 Tdo 848/2005.

8) Viz rozh. 6 T 94/81.

čujících protiprávnost v TZ výslovně neuvedených, ale plynoucích z jiných právních předpisů (např. právo vlastníka vstoupit na sousedící nemovitost, pokud to nezbytně vyžaduje údržba jeho stavby dle § 127 odst. 3 ObčZ) platí zásady pro posuzování omylu skutkového.⁹⁾

b. neomluvitelný – kdo při spáchání trestného činu mylně předpokládá, že jedná za okolnosti, která vylučuje jeho protiprávnost, bude za čin trestně odpovědný, mohl-li se omylu vyvarovat. Omylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží (pro názornost uvedu trochu absurdní příklad, který se pochopitelně ve skutečnosti nestal: pachatel, který jako policista, zastřelí přestupce – cyklistu jedoucího po chodníku, domnívaje se, že jde o oprávněné použití zbraně dle § 32 TZ /které mu dle jeho názoru umožňuje zákon o policii/, bude odpovědný za trestný čin vraždy dle § 140 odst. 1 TZ).

Závěr

Znalosti omylu jde využít především v obhajobě. Ne vždy však obhajoba omylem bývá korektní, proto i policista by měl důkladně znát a umět aplikovat právní úpravu omylu. Nejen kvůli takovým možným nekorektním obhajobám, ale i za tím účelem aby provedl správnou právní kvalifikaci a aby předešel případnému vedení trestního řízení vůči osobám, které se v důsledku omylu ani trestného činu nedopustily. Tím může ušetřit mnoho času sobě i svým kolegům a samozřejmě ušetřit i prostředky vynaložené na vedení trestního řízení. V neposlední řadě je to šetrné i vůči osobě domnělého pachatele.

Na úplný závěr je třeba uvést, že k problematice omylu v trestním právu existuje dosud jen kusá judikatura¹⁰⁾, proto některé příklady (zvláště týkající se právního omylu) je třeba brát jen jako možné směry úvah a podněty k diskusi a s definitivními závěry posečkat na další vývoj praxe.

JUDr. Vít KLAPAL

- 9) V této souvislosti se přikláním k názoru autorů Beckova Velkého komentáře (Šámal, P. a kol.: *Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 214*), že pro účely právního omylu je nutno i trestní řád považovat za předpis mimotrestní, a tedy i omyl o obsahu norem v něm obsažených posuzovat dle zásad platných pro skutkový omyl. Takový omyl asi nebude nic měnit na trestní odpovědnosti osob, u kterých je aplikace trestního řádu součástí jejich profese (soudci, státní zástupci, policisté), ale mohl by mít význam v případě jeho aplikace jinými subjekty. Týká se to omezení osobní svobody dle § 76 odst. 2 TR. Jak už jsem naznačil jinde (viz Klapal, V.: *Možnosti omezení osobní svobody osoby podezřelé ze spáchání přestupku. Trestněprávní revue 6/2006*), panuje ve společnosti mylné přesvědčení, že lze omezit osobní svobodu osoby přistižené při spáchání přestupku nebo bezprostředně poté, ač ustanovení o takovém omezení osobní svobody neexistuje. Lépe řečeno tento omyl panuje jmenovitě u majetkových přestupků dle § 50 odst. 1 PZ spáchaných krádeží, popř. poškozením cizí věci (doufám, že u takových přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích spáchaných např. špatným parkováním by něco takové nikoho ani nenapadlo). Trestní řád umožňuje takové omezení jen vůči osobám podezřelým ze spáchání trestného činu a přestupkový zákon obdobnou možnost nezakotvuje. Osoby, které provedly takové omezení osobní svobody osoby podezřelé ze spáchání přestupku, se tak vystavují nebezpečí trestního stíhání pro trestný čin omezení osobní svobody. Problém není v situaci, kdy osoba kradenou věc odmítá vydat za situace, kdy je zřejmé, že ji má u sebe nebo je na to důvodné podezření (např. při signalizaci detekčního rámu), neboť tu se dá uvažovat o trvajícím útoku na zájem chráněný zákonem a tím pádem o nutné obraně ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) PZ, popř. o svépomoci dle § 6 ObčZ, ale problém nastává tehdy, když osoba odcizenou věc dobrovolně vydá a hodlá se vzdát, a přesto je omezována na osobní svobodě do příjezdu policie. Jako možný způsob obhajoby osob provádějících toto tzv. občanské zadržení se nabízí právě argumentace omylem; jak již bylo řečeno, měl by být takový omyl o obsahu mimotrestních norem posuzován stejně jako skutkový omyl, který vylučuje úmysl, a tudíž vylučuje i odpovědnost za trestný čin omezení osobní svobody, který je trestným činem úmyslným. Tento omyl je alespoň dle mých skromných zkušeností v populaci velmi rozšířen. Je ovšem samozřejmě otázkou, zda by soud v konečné instanci takový omyl uznal a zda by tak šlo činit donekonečna. Trvalým řešením to není, vhodnější se mi jeví přijmout výslovnou právní úpravu tzv. občanského zadržení osob podezřelých ze spáchání vybraných přestupků.
- 10) Za všechny jmenujme např. usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 3 Tdo 848/2005, rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tz 26/76, usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 8 Tdo 775/2009, rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 2 Tzn. 33/95, usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 5 Tdo 1366/2003, usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 3 Tdo 908/2003, usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 328/2003, usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 6 Tdo 986/2002, rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 3 Tz 188/2000, usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 8 Tdo 446/2006, 3 Tdo 848/2005.

Problematika agenta

1. De lege lata – použití agenta Inspekcí policie České republiky

Jedním ze specifických operativně pátracích prostředků zřízeným zákonem č. 265/2001 Sb., kterým došlo s účinností od 1. ledna 2002 k rozsáhlé novele trestního řádu, je použití agenta. Jedná se o policistu, který je speciálně vyškolen a vycvičen za účelem proniknutí do zločineckého prostředí a splynutí s ním s cílem operativního rozkrýtí zločinného spolčení a potrestání pachatelů.

§ 158e trestního řádu stanoví, že agenta může použít policejní orgán, pokud jím je útvar policie. Toto ustanovení je někdy vykládáno příliš restriktivně tak, že jiné policejní orgány nemohou agenta použít, neboť jim to zákon neumožňuje. Tento zužující výklad je však značně problematický. V praxi by to znamenalo, že při rozkrývání i té nejzávažnější organizované kriminality páchané speciálními subjekty, vůči nimž koná trestní řízení výlučně jiný policejní orgán než útvar policie, by nebylo možné použít agenta. Výsledek by byl ten, že vůči těmto speciálním subjektům, in concreto příslušníkům ozbrojených sil, Policii České republiky, Vězeňské služby České republiky, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace, by byla škála použití operativně pátracích prostředků nedůvodně redukována, což by tuto skupinu občanů při páchání té nejzávažnější trestné činnosti ve výsledku zvýhodňovalo oproti ostatním občanům. Z výše uvedeného vyplývá, že nastíněný výklad, který by znemožňoval Inspekci policie České republiky a dalším specializovaným policejním orgánům použití agenta, by ve výsledku zakládal nerovnost občanů před zákonem. Proto je nutné jej jako protiústavní odmítnout.

Jako správný se jeví výklad, který přiznává právo použití agenta za splnění zákonných podmínek všem policejním orgánům. Tyto policejní orgány však nemohou mít vlastní agenty, mohou použít pouze agenta policejního orgánu, který je útvarem Policie České republiky.

Po celou dobu platnosti zákona č. 265/2001 Sb. Inspekce policie České republiky nikdy nevyužila institut použití agenta podle § 158e trestního řádu. Do budoucna však nutnost jeho použití nelze vyloučit. Z toho důvodu se navrhuje, aby v rámci rekodifikace trestního řádu došlo k jednoznačné formulaci v tom směru, že všechny orgány v postavení policisty jsou oprávněny užívat agenta.

2. De lege ferenda – úvaha o agentu provokatérovi

Jako jeden ze specifických postupů odhalování trestné činnosti policistů v oblasti korupce lze uvažovat použití tzv. agenta provokatéra. V České republice nebyl tento institut dosud uzákoněn. Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. III. ÚS 597/99 odmítl možnost použití provokace, neboť to odporuje principu právního státu a zasahuje se tak zásadním způsobem do základních práv jednotlivců. Přesto se můžeme inspirovat Slovenskou republikou, kde byl tento institut již zaveden. Agentem je zde příslušník Policejního sboru, který na základě příkazu příslušného orgánu činného v trestním řízení přispívá k odhalování, zjišťování a usvědčování pachatelů

obzvlášť závažných trestných činů korupce a trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele. Navíc se agentem může stát také občan Slovenské republiky, ustanovený Ministerstvem vnitra, který je pro spolupráci získáván nebo se sám dobrovolně přihlásí. Podmínka použití agenta je taková, že odhalování, zjišťování a usvědčování pachatelů zvlášť závažných trestných činů a korupce by bylo jiným způsobem podstatně ztížené, přičemž tu musí existovat okolnosti odůvodňující podezření z takové trestné činnosti. I za relativně krátkou dobu od účinnosti nové komplexní trestněprávní úpravy je nutno konstatovat, že zavedení tohoto institutu na Slovensku nesplnilo očekávání a právní úprava agenta provokatéra zřejmě bude předmětem velkých změn.

Dalším příkladem postupu obdobnému úvahám o použití agenta provokatéra mohou být metody odhalování a vyšetřování korupce používané v USA. Na rozdíl od tradičních evropských metod, které sice nejsou příliš efektivní, ale zachovávají etický pohled na chování státu a ochranu lidských práv a základních svobod, americká justice používá metody účelové, vedoucí k úspěšnému potírání korupce. Jedná se především o metodu zvanou „encouragement“ (přel. pobídka, stimul) či „sting operation“ (přel. popíchnutí), která patří mezi standardní a povolené operativní metody používané proti osobám majícím sklony k páchání trestné činnosti. Tato metoda je odůvodňována účelností, kdy je preferován zájem na potíhu závažné trestné činnosti před ochranou lidských práv, resp. před právem na řádný proces. Není totiž přípustné, aby byl před soud předložen jakýkoli případ, kde by byl trestný čin jinak nevinné osoby vyvolán státním orgánem. Je tedy nutné se zaměřit na úmysl či náchylnost obviněného ke spáchání trestného činu, tj. používat uvedené metody pouze na neopatrného pachatele, nikoli neopatrného nevinného, protože jinak by byl porušen základní princip práva na řádný proces. Proto má-li být při stíhání korupce dosaženo alespoň částečně uspokojivých výsledků, jsou úvahy nad využitím některých specifických metod a postupů vyšetřování zcela legitimní, pokud však bude celé trestní řízení probíhat v zákonných mezích. Zcela jistě nebude nikdo pro potírání korupce nezákonnými prostředky – spíše jde o ujasnění si, jaký by měl být obsah platné právní úpravy, pokud chceme s korupcí účinně bojovat. Jistě je žádoucí, aby trestná činnost související s korupcí byla odhalována a objasňována ofenzivními operativními metodami a prostředky. Autor této práce se však domnívá, že konstrukce agenta provokatéra podle amerického vzoru pro tyto účely je v našem kontinentálním právním řádu více než problematická.¹⁾ Je totiž zcela nepřipustné, aby státní orgán, jehož úkolem je boj proti trestné činnosti, jakkoli, byť v sebeběnší intenzitě, vzbuzoval v občanovi rozhodnutí ke spáchání trestného činu nebo jej svým postupem v rozhodnutí spáchat trestný čin utvrzoval. Tím by se totiž stal návodcem či pomocníkem k jeho spáchání a současně poté takový trestný čin sám trestně stíhal. Relativně blízko k uvažovanému institutu agenta provokatéra má kontroverzní institut tzv. zkoušky spolehlivosti podle § 107 zákona č. 283/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Věcný záměr rekodifikace trestního řádu se zřízení institutu agenta provokatéra nepočítá.

Zpracoval:

ThDr. JUDr. Leo SALVET, Th.D.

¹⁾ HULÍNSKÝ, P.: *Aktuální otázky trestněprávní ochrany společnosti před korupcí*. Praha: Police History, 2008., 155 s. ISBN: 978-80-86477-47-3.